

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 8P/178/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6314208159
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2015:6314208159.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci navrhovateľa H.. A. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., Q. XXXX/XX, t.č. O., Q., X.mája XX, v zastúpení JUDr. Zdenkom Ďurčíkom, advokátom Advokátska kancelária Banská Bystrica, Medený Hámor 7, proti odporkyni H.. H. Y., rodenej X., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., Q., X.mája XX, t.č. S. XX, v zastúpení JUDr. Alenou Babišovou, advokátkou Advokátska kancelária Banská Bystrica, Pestovateľská 18, o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom Y., Q., nar. XX.XX.XXXX a O., nar. XX.XX.XXXX, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, takto

rozhodol:

I. Manželstvo navrhovateľa A. Y. nar. XX.XX.XXXX a odporkyne H. Y. rodenej X. nar. XX.XX.XXXX, uzatvorené dňa XX.XX.XXXX, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu O. vo zväzku XX, ročník XXXX, pod por. číslom XX sa r o z v á d z a .

II. Na čas po rozvode súd upravuje výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom Y., Q. nar. XX.XX.XXXX a O. nar. XX.XX.XXXX takto:

1. Maloletý Q. sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti navrhovateľa.
2. Maloletá O. sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti odporkyne.
3. Odporkyňa je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého Q. 40,- Eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti výroku I. vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu k rukám navrhovateľa.
4. Navrhovateľ je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej O. 200,- Eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti výroku I. vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu k rukám odporkyne.
5. Styk rodičov s maloletými deťmi sa ponecháva na dohodu rodičov.

III. Navrhovateľ je p o v i n n ý nahradiť štátu trovy konania vo výške 311,28 Eur do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia na účet tunajšieho súdu.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu 30.09.2014 sa navrhovateľ domáha, aby súd jeho manželstvo s odporkyňou rozviedol a na čas po rozvode obidve deti jej zveril do osobnej starostlivosti s tým, že on bude zaviazaný prispievať na každé z detí po 100,- Eur mesačne. Svoj návrh odôvodnil tým, že s odporkyňou sa zoznámil počas štúdia na vysokej škole. Po 4-ročnej známosti dňa XX.XX.XXXX uzatvorili

manželstvo. Z manželstva sa im XX.XX.XXXX narodil syn Q. a XX.XX.XXXX dcéra O.. Asi rok po narodení dcéry sa začali prejavovať hádky, odporkyňa začala na neho reagovať podráždene, hádky boli čoraz častejšie. Odporkyňa povedala, že domov nechodí s radosťou, že sa doma cíti zle, avšak odporkyňa na to nereagovala. Od polovice roku 2012 žil s odporkyňou len kvôli deťom. Postupne k odporkyňi stratil akýkoľvek vzťah, od začiatku roku 2014 prestali spolu intímne žiť. Spolužitie s odporkyňou sa pre neho stalo neznesiteľným a snažil sa doma zdržiavať čo najmenej. Nevidí nádej na obnovenie vzťahu s odporkyňou. Nemá záujem na ďalšom trvaní manželstva, ktoré je hlboko a trvalo rozvrátené. V súčasnosti má priateľku, s ktorou plánuje spoločnú budúcnosť.

Navrhovateľ ďalej uvádza, že s odporkyňou sa dohodli, že obidve maloleté deti budú na čas po rozvode jej zverené do starostlivosti s tým, že on bude mať neobmedzený prístup k obidvom deťom. Ďalej sa dohodli na výživnom 100,- Eur mesačne na každé z detí. Zároveň navrhovateľ bude platiť naďalej životné poistenie obidvom maloletým deťom.

Dňa 03.11.2014 odporkyňa doručila k návrhu písomné vyjadrenie, v ktorom uviedla, že s návrhom na rozvod manželstva súhlasí. Dodala, že nezhody a konflikty sa v ich manželstve začali v r. 2011. Nesúhlasí s tým, že ju v návrhu navrhovateľ postavil do role netolerantnej ženy. Koncom roka 2011 začala byť "podráždená" preto, lebo sa snažila dokončiť dizertačnú prácu, musela chodiť do práce, starať sa o domácnosť a deti, zabezpečovať chod rodiny. Navrhovateľa nežiadala o pomoc, pretože bol pracovne vyťažovaný. Časom jednoducho všetky veci nestíhala a nevládala robiť. Nemala na seba čas, čas na relax, bola vyčerpaná, čoho dôsledkom bola jej občasná podráždenosť. Navrhovateľ jej začal vyčítať, že je nervózna, podráždená - všetko mu začalo na nej vadieť, z čoho vznikali napäté situácie. Začiatkom roku 2012 bol navrhovateľ operovaný na chrbticu, takže jej pribudli ďalšie veci, ktoré on zo zdravotných dôvodov nemohol robiť. Koncom roka 2012 nastúpila do zamestnania. Navrhovateľ v tom období rozbiehal novú firmu, na ktorú si brali spoločný úver, snažila sa mu pomôcť so zariadením priestorov. Časom zamestnal ženu, ktorá sa postupne stala ich rodinnou známou a neskôr navrhovateľovou priateľkou. Začali spolu často telefonovať o pracovných veciach, no neskôr aj o súkromných. V auguste 2013 boli s navrhovateľovou priateľkou a jej rodinou spolu na dovolenke. Navrhovateľ potom začal tráviť čoraz viac času vo firme s dotýčnou priateľkou, ktorý mohol tráviť so svojimi deťmi. Od septembra 2013 sa navrhovateľ prestal s ňou rozprávať, komunikoval s ňou len o nutných veciach, o deťoch. V januári 2014 náhodne zistila z telefónneho výpisu, že navrhovateľ nadmerne so svojou priateľkou telefonuje a esemeskuje. Keď spätne pozerala výpisy zistila, že takto fungujú od mája 2013. Navrhovateľ sa jej priznal a oznámil jej, že ju už neľúbi, že sa chce rozviesť. Celú situáciu znášala ťažko, no napriek tomu sa snažila o zachovanie rodiny, najmä v záujme maloletých detí. Povedala navrhovateľovi, že majú skúsiť znova, že krízy v manželstve bývajú, že je ochotná odpustiť mu a žiadala, aby skončil akýkoľvek kontakt s priateľkou. V dôsledku udržiavania kontaktu navrhovateľa s priateľkou opäť vznikali medzi nimi hádky a nedorozumenia. Postupne mu prestávala veriť. Klamal jej rovno do očí. Naozajstná snaha zachrániť manželstvo bola iba jednostranná. Stratila akýkoľvek dôveru voči navrhovateľovi. Pre ňu dôvera znamená základ pre dobré manželstvo a vzťah a preto s ním nedokáže naďalej žiť. S navrhovateľom sa chce rozviesť z dôvodu straty dôvery, jeho nevery, rozdielnych názorov na spoločný život, rozdielne životné hodnoty.

Navrhovateľom navrhnuté výživné 100,- Eur na každé dieťa je podľa nej nepostačujúce. Súhlasí s tým, aby deti na čas po rozvode jej boli zverené do osobnej starostlivosti a navrhuje, aby navrhovateľ bol zaviazaný prispievať na maloletého Q. 150,- Eur mesačne a na maloletú O. 130,- Eur mesačne.

Dňa 12.11.2014 navrhovateľ doručil k svojmu návrhu doplnenie, ktorým na čas po rozvode navrhuje maloleté deti zveriť do striedavej osobnej starostlivosti v trvaní jedného týždňa.

Dňa 19.11.2014 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno doručil správu zo sociálneho zisťovania v rodine maloletých detí, v t. č. obidvaja rodičia bývali s deťmi na adrese O., X.mája XX. Rodičia maloletým deťom oznámili, že sú v rozvodovom konaní tesne pred pohovorom s pracovníčkami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, vzhľadom k tomu, že pre deti bola situácia čerstvá, nespracovaná, pohovor s nimi nebol vykonaný.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno doručenej 03.12.2014 súd zistil, že pracovníčky tohto úradu vykonali pohovor s maloletými deťmi, maloletý Q. sa pri otázkach možného rozvodu rodičov rozplakal a vyjadroval sa s ťažkosťami. Najskôr povedal, že by chcel ostať s mamou, neskôr sa opravil a povedal, že by chcel byť týždeň s mamou a týždeň s otcom. Maloletá O. nepovedala nič,

nekomunikovala, na otázky neodpovedala. V starostlivosti a opatere rodičov pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno nezistili žiadne nedostatky, ich výchova a opatera je na dobrej úrovni.

Na pojednávaní dňa 09.12.2014 navrhovateľ uviedol, že trvá na podanom návrhu aby súd jeho manželstvo s odporkyňou rozviedol, na čas po rozvode navrhol maloleté deti zveriť do striedavej osobnej starostlivosti rodičov v 2-týždňoch intervaloch tak, že si ich budú meniť každú páru nedeľu o 18:00 hod. Zároveň navrhol výdavky súvisiace s deťmi platiť na polovicu, styk s druhým rodičom navrhol na základe dohody, on nebude maloleté deti za 2 týždne izolovať od ich matky a toto požaduje aj zo strany matky maloletých detí. Pri striedavej osobnej starostlivosti nenavrhuje určiť výživné. Na tomto pojednávaní priznal, že má vážnu známosť od mája 2014 s J. U., po rozvode chcú žiť spolu.

Na tomto pojednávaní odporkyňa s rozvodom manželstva súhlasila, na čas po rozvode navrhla upraviť výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom tak, aby obidve deti jej boli zverené do osobnej starostlivosti a navrhovateľ aby bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého Q. 150,- Eur mesačne a na výživu maloletej O. 130,- Eur mesačne. S navrhovanou striedavou osobnou starostlivosťou nesúhlasí. Ohľadom styku navrhovateľa s maloletými deťmi je ochotná v záujme maloletých detí vždy sa na tomto styku s navrhovateľom dohodnúť.

Pojednávanie bolo odročené na neurčito s tým, že súd ustanovil do konania znalca z odboru psychológie, z odvetvia klinickej psychológie detí a klinickej psychológie dospelých PhDr. Štefaniu Stanislavovú.

Dňa 29.12.2014 odporkyňa doručila súdu podanie, v ktorom oznamuje, že z dôvodu ukončenia jej pracovného pomeru v spoločnosti Tále, a.s., dňa 01.01.2015 nastupuje do služobného pomeru v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Dubnici nad Váhom. Z toho dôvodu sa sťahuje do rodinného domu svojich rodičov V. a B. X. na adresu S. XX.

Dňa 10.03.2015 znalkyňa doručila súdu znalecký posudok č. X/XXXX.

Z tohto znaleckého posudku súd zistil, že osobnosti rodičov maloletých detí majú mnoho spoločných vlastností a charakteristík, ktoré predstavujú dobrý potenciál pre výchovu maloletých detí. Prínosom je, že napriek rozchodu a rozdielnym názorom v koho starostlivosti majú deti ostať po rozvode manželstva sú jednotní v tom, že deti by mali byť spolu vychovávané, alebo aspoň mali možnosť čo najviac byť spolu. Obidvaja rodičia sú spôsobilí vychovávať maloleté deti. Psychologickým vyšetrením boli tiež zistené dobré výchovné kompetencie i osobnostné predpoklady pre starostlivosť o maloleté deti u oboch rodičov. Rozdiely majú charakter prirodzených odlišností otcovského a materského prístupu, čo v kompletnej rodine má komplementárny pozitívny výchovný efekt. Rodičia sa vzájomne dopĺňajú. Vzhľadom k tomu, že k rozchodu rodičov došlo vo vzťahu k deťom takmer bez "varovných signálov" deti informáciu vypočuli, ale vnútorne ju nepripúšťali, verili, že sa tak nestane. Až rozhodnutie matky odísť zo spoločnej domácnosti postavilo deti, najmä maloletého Q. pred nepríjemnú, jeho city mäťúcu, zraňujúcu situáciu. Maloletý Q. je vo veku, kedy je pre neho otec významná identifikačná postava, preto ľahšie, nekriticky začal solidarizovať s otcom, ktorého môže vnímať ako opusteného, alebo osamelého. Pravdepodobne cítil zodpovednosť za zaplnenie medzery v jeho živote po odchode matky s mladšou sestrou. Tento stav však nenapĺňa potreby maloletého Q., ale skôr potreby otca. Predčasne sa tak dostáva do role zodpovedného za svojich rodičov. Maloletý Q. sa u otca cíti dobre. Viackrát to znalkyni povedal a dobrý vzťah s otcom sa prejavoval aj vo vzájomnom správaní otca so synom. U otca sa však radikálne zmení situácia, ak sa k nemu nasťahuje priateľka s dvoma dcérami. To ovplyvní aj postavenie maloletého Q. v "rodine" otca, môže zmeniť súčasný vzťah otca a syna, najmä v synovom vnímaní bez ohľadu na to, že otcov vzťah sa k synovi nezmení. Kým sa u otca zastabilizujú podmienky, bolo by žiaduce, aby obe maloleté deti boli zverené do starostlivosti matky.

V závere znaleckého posudku znalkyňa uvádza, že vzťah medzi rodičmi a maloletými deťmi je pozitívny. Obidvaja rodičia majú k svojim deťom kladný vzťah, obaja by chceli mať obidve deti zverené a navrhujú, aby druhý rodič za deťmi chodil. Maloleté deti chcú mať pri sebe obidvoch rodičov, realitu z rozchodu rodičov ešte neprijali, teda nemajú túto tematiku spracovanú.

Obidvaja rodičia sú spôsobilí vychovávať maloleté deti. Psychologickým vyšetrením boli zistené dobré výchovné kompetencie i osobnostné predpoklady pre starostlivosť o maloleté deti u oboch rodičov. Rozdiely majú charakter prirodzených odlišností otcovského a materského prístupu, čo v kompletnej rodine má komplementárny, pozitívny výchovný efekt.

Striedavá starostlivosť je ideálnym riešením pre maloleté deti v prípade, že podmienky oboch rodičov sú porovnateľné. V tomto prípade tomu tak nie je. Otec opustil spolužitie s matkou, našiel si mimomanželský vzťah s partnerkou, ktorá t. č. nemá vyriešený rozchod s manželom. Ich vzájomný vzťah nie je do súčasnosti stabilný, teda ani výchovné prostredie otca nie je stabilné. Matka žije po rozchode sama, je zamestnaná, jej výchovné prostredie je stabilné.

Znalkyňa zistila, že osobnosť otca je integrovaná s priemerne stabilnou emotivitou a mierne nadpriemernou mentálnou úrovňou tvorivého typu so širším spektrom záujmov. Je spoločenský, sebaistý, aktívny aj pri riešení problémov. Svoje správanie dokáže cieľavedome koordinovať, dobre sa prispôsobuje zmenám prostredia i ľudí. Je primerane citlivý, empatický a trpezlivý. Vo výchovných postojoch a názoroch prezentoval primerane starostlivý, aktivitu a komunikáciu podnecujúci kamarátsky prístup. Deti vníma do istej miery ako rovnocenných partnerov, vyžaduje však istý stupeň poslušnosti a úcty voči rodičom.

U matky znalkyňa uvádza, že jej osobnosť je integrovaná, primerane diferencovaná, viac s introvertným zameraním a mierne nadpriemernou mentálnou kapacitou. Emocionálne je primerane stabilná, ale so známkami menej zrelej, t.č. aj inhibovanej emotivity. Je skôr poddajná, opatrná, až pasívna, čo súvisí s negatívnym prežívaním rozchodu s manželom a synovým rozhodnutím zostať u otca. Cíti sa však dobre pripravená pre život a jeho každodenné ťažkosti. Potreba presadenia sa a sebauplatnenia je preto motivujúca. V postojoch a názoroch na výchovu prezentovala vývin podnecujúci, starostlivý a kamarátsky prístup. Nemyslí si, že rodičia a deti sú si rovní. Podľa jej názoru dieťa nemusí byť stále zamestnané, aby niečo dosiahlo. Rolu matky a povinnosti z nej vyplývajúce nevníma ako obmedzujúce, či brzdiace jej záujmy, čo je trochu v rozpore s tým, čo hovorila o starostlivosti a výchove detí vo svojej rodine.

Pre obidve maloleté deti, ktoré donedávna vyrastali v jednej rodine a majú dobré vzájomné vzťahy, je lepšie pokiaľ budú vyrastať spolu. Ich vzájomný súrodenecký vzťah je vhodné podporovať nielen pre súčasnosť, ale aj z hľadiska budúcnosti, kedy budú môcť byť jeden druhému oporou napriek problematickým vzťahom rodičov. Rozdelenie detí môže mať za následok ich vzájomné odcudzenie. Pokiaľ by mal otec zabezpečené stabilné podmienky pre výchovu maloletého syna, možno uvažovať o zverení maloletého syna do výchovy a starostlivosti otca za predpokladu, že rodičia nebudú brániť tomu, aby kontakt medzi rodičmi a deťmi navzájom bol čo najširší.

Pokiaľ budú maloleté deti zverené iba jednému rodičovi znalkyňa považuje za vhodné stretávanie sa detí s druhým rodičom každý druhý víkend, prázdniny a sviatky porovnateľne.

Na pojednávaní dňa 30.04.2015 navrhovateľ uviedol, že dňa 01.01.2015 sa odporkyňa náhle odsťahovala zo spoločnej domácnosti spolu s dcérou O.. Syn Q. zostal s ním v byte. Vzhľadom na zmenenú situáciu navrhol po rozvode manželstva upraviť výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom tak, aby maloletý Q. jemu bol zverený do osobnej starostlivosti, maloletá O. aby bola zverená do osobnej starostlivosti odporkyne s tým, že súd výživné neurčí, takisto neupraví styk - ponechá ho na dohodu.

Odporkyňa so zmeneným návrhom nesúhlasila, uviedla, že stav je vynútený, nedošlo k dohode o rozdelení detí, že jedno bude u nej a druhé u navrhovateľa. Zotrvala na tom, aby na čas po rozvode obidve deti jej boli zverené do osobnej starostlivosti a navrhovateľ aby bol zaviazaný prispievať na ne výživným a to na Q. 150,- Eur mesačne a na Bianku 130,- Eur mesačne, zároveň navrhla upraviť styk na každý druhý týždeň, na sviatky a prázdniny.

Na tomto pojednávaní znalkyňa PhDr. Štefánia Stanislavová uviedla, že ani po zistení nových skutočností, ktoré nastali od vyšetrenia účastníkov a maloletých detí nič nemení na záveroch svojho písomného znaleckého posudku. Pripustila, aj keď je to podľa nej ťažké, rozdelenie súrodencov, ak by bolo zabezpečené časté stretávanie sa detí a navrhovateľ by mal podmienky aspoň také aké má doteraz. V priebehu znaleckého dokazovania sa situácia zmenila tak, že každé z maloletých detí žije s iným rodičom. Podľa znalkyne u obidvoch maloletých detí je určité strádanie, smútok. Maloletá O. je mladšia, tá viac inklinuje k matke. Pri vyšetrení sa nepreukázalo, že by rozdelenie súrodencov poškodzovalo maloleté deti viac ako samotný rozchod ich rodičov. Uviedla, že pri vyšetrení zistila, že sa silne prejavuje väzba maloletého Q. na otca, ale aj veľká túžba aby rodičia žili spolu. Keď sa maloletý Q. pri vyšetrení lúčil s matkou tak plakal, čo považuje za prirodzené, nakoľko matka s maloletým Q. tiež mala dobrý vzťah. V podstate maloletý Q. prevzal rolu dospelého, on chce, aby aj otcovi bolo dobre, aby nezostal sám a tiež chce, aby aj matke bolo dobre. Na otázku aké následky by mohli vzniknúť v prípade zverenia maloletého Q. do osobnej starostlivosti matky, keď sa tento dlhodobo vyjadruje "oco neboj sa ujdem od mamy" znalkyňa uviedla, že sa prikláňa k názoru, aby sa na úprave výkonu rodičovských práv a povinností k

maloletým deťom rodičia dohodli. Podľa nej rodičia by si mali viac uvedomiť a viac sledovať záujem detí. Dodala, že rozumie odporkyni, že ako matka chce vychovávať svoje deti. To, že sa otec dobre staral o deti svedčí silná väzba maloletého syna na otca. Radikálne rozhodnutie o zmene výchovného prostredia maloletého Q. by sa mohlo u neho prejaviť v psychickej rovine. Znalkyňa uviedla, že je ťažké sa vyjadriť, či by revoltoval útekmi od matky. V teoretickej rovine uviedla, že by s tým mohli byť spojené vážne výchovné problémy. Podľa znalkyne maloletý Q. má stále pozitívny vzťah k obidvom rodičom. Sám od seba by neodmietol ísť k matke. Ak by reagoval, že sa chce vyhnúť styku tak len preto, že by sa chcel vyhnúť konfliktu, ktorý spôsobujú rodičia alebo blízki príbuzní. To, že maloletý Q. nechce mať matku na facebooku v priateľoch znalkyňa odôvodnila tým, že možno dochádza k jeho ovplyvňovaniu, možno je u neho vnútorný konflikt - matku má rád, ale je veľmi ťažké povedať jej, že nechce s ňou bývať. Je to veľká záťaž na maloleté dieťa.

Na pojednávaní dňa 03.09.2015 navrhovateľ zotrval na návrhu, aby súd jeho manželstvo s odporkyňou rozviedol, na čas po rozvode aby upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom tak, že maloletý Q. bude jemu zverený do osobnej starostlivosti, maloletá O. bude zverená do osobnej starostlivosti odporkyne, výživné nebude určené, styk bude ponechaný na dohodu. Od januára 2015 sa uskutočnilo 17 vzájomných stretnutí maloletých detí. Účastníci sa dohodli, že starí rodičia zo strany navrhovateľa boli s maloletým Q. na dovolenke v zahraničí, jeden týždeň bol maloletý Q. s maloletou O. u navrhovateľa, 16 dní boli obidvaja súrodenci spolu u odporkyne, potom znova 5 dní boli spolu u navrhovateľa. Pri poslednej odovzdávke malotej O. odporkyni sa dohodli, kedy navrhovateľ najbližšie príde pre O.. Keď sú obidvaja súrodenci spolu je to v poriadku, keď je maloletý Q. sám podľa navrhovateľa si už na takú situáciu zvykol, občas sa ho spýta, či nevolal s O., keď O. telefonuje tak má telefón na hlasitý odposluch a je pri tom aj maloletý Q..

Na tomto pojednávaní navrhovateľ zdôraznil, že už v apríli deklaroval, že skončil partnerský vzťah s J. U., spolu nežijú, sú v kamarátskom vzťahu. Maloletý Q. sa s jej dcérami stretáva tak ako aj s inými deťmi zo susedstva.

Na uvedenom pojednávaní odporkyňa zotrvala na tom, aby na čas po rozvode obidve deti jej boli zverené do osobnej starostlivosti a navrhovateľ aby bol zaviazaný prispievať na maloletého Q. 150,- Eur mesačne a na maloletú O. 130,- Eur mesačne. Navrhla upraviť styk tak, aby navrhovateľ bol oprávnený s maloletými deťmi sa stykať každý páry vikend od piatku od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod., počas Vianoc každý páry rok od 23.12. od 9:00 hod. do 26.12. do 18:00 hod., počas Silvestra cez nepáry rok od 30.12. od 9:00 hod. do 03.01. do 18:00 hod., cez leto nepáry rok od 01.07. od 9:00 hod. do 31.07. do 18:00 hod., páry rok od 01.08. od 9:00 hod. do 31.08. do 18:00 hod., jarné prázdniny páry rok u otca od soboty od 9:00 hod. do nedele do 18:00 hod. Zdôraznila, že odporkyni bol pridelený 3-izbový byt v Ilave, maloletá O. chodí do materskej školy cez cestu, základnú školu by tam mal zabezpečenú aj maloletý Q.. S účinnosťou od 01.07.2015 bol odporkyni zvýšený funkčný plat na 553,50 Eur v hrubom. Podľa nej otec maloletým Q. manipuluje, maloletý Q. je pod vplyvom otca, prejavujú sa u neho výkyvy nálad, čo potvrdili aj otcom - navrhovateľom predložené SMS správy. Na druhej strane maloletá O. je vyrovnaná, spokojná, rovnako prijíma matku aj otca. Spochybnila tvrdenie navrhovateľa, že skončil partnerský vzťah s J. U., pretože od detí vie, že navrhovateľ spolu s obidvoma maloletými deťmi bol na spoločnej týždňovej dovolenke s J. U. a jej dvoma dcérami.

Svedok Q. U., nar. XX.XX.XXXX súdu uviedol, že účastníkov dobre pozná, pretože sa ako rodiny až do novembra 2013 vzájomne navštevovali. V novembri 2013 zistil, že jeho manželka J. U. má s navrhovateľom milenecký vzťah a podľa neho tento vzťah trvá doteraz. Od 16. januára do 16. marca mal zákaz vstúpiť do ich bytu, tento zákaz zrušil Krajský súd. Jeho manželka J. U. to nešla prežiť, preto sa od 17.03. na cca 14 dní nasťahovala k navrhovateľovi, potom sa zrazu vrátila s odôvodnením, že byt je aj jej a ona bude bývať tam kde chce. S manželkou J. U. je v rozvodovom konaní, zatiaľ bývajú spolu v jednom byte s dcérami a to 14 ročnou Y. a 7 ročnou J.. Staršia dcéra sa s ním nebaví. Mladšia dcéra sa s ním baví, ona mu spomína, kde boli s A. - ona navrhovateľa už dlhoročne pozná, takisto aj jeho syna Q.. Na otázku akú budúcnosť si plánuje jeho manželka svedok odpovedal, že pred ním to nespomína, spomína to však pred deťmi. Počul, že hovorí pred nimi, že treba vydržať, potom sa budú mať dobre. Svedok sa domnieva, že pod tým myslí spoločný život s navrhovateľom. Svedok zdôraznil, že mu je ťažké povedať akú budúcnosť plánuje jeho manželka, ale dúfa, že navrhovateľ jej splní to čo sľúbil, keď mu ešte v januári 2013 napísal 8 stranový list, v ktorom uviedol, že plánujú spolu ešte aj dieťa. Svedok si myslí, že navrhovateľ jeho manželke nasľuboval, že budú spolu bývať, spolu vychovávať jeho deti (svedkove). Od januára 2015 nevidí vo vzťahu svojej manželky k navrhovateľovi žiaden kvalitatívny rozdiel - ona sa teší, keď má ísť k navrhovateľovi a on má aspoň pokoj. Predtým to bolo také neisté,

nevedela, či sa s ňou navrhovateľ nezahráva, ale po podaní obidvoch návrhov na rozvod akoby si boli obidvaja istí, že budú spolu, že budú spolu tvoriť rodinu. Oni spolu chodia po dovolenkách, po víkendoch, oni sú v podstate každý víkend spolu.

Kolízny opatrovník na tomto pojednávaní uviedol, že súhlasí so závermi znaleckého posudku, kde sa hovorí o zachovaní súrodeneckých vzťahov, ale znalkyňa sa vyjadrila aj k tomu, že je možné maloleté deti rozdeliť. Kolízny opatrovník sa na pojednávaní nevedel vyjadríť, nakoľko sa aktuálne nerozprával s maloletým Q., ale podľa jeho otca - navrhovateľa maloletý o tom nechce rozprávať, situácia ho otravuje.

Z vykonaného dokazovania súd zistil, že obidvaja účastníci sú občanmi Slovenskej republiky, obidvaja majú národnosť slovenskú, obidvaja dosiahli najvyššie vzdelanie vysokoškolské, u obidvoch ide o prvé manželstvo, obidvaja majú deti len z tohto manželstva. Ich posledné spoločné bydlisko bolo na adrese O., Q., X.mája XXXX/XX.

Účastníci uzatvorili manželstvo XX.XX.XXXX po 4 ročnej známosti. Podľa navrhovateľa skončili školu, rozhodli sa spolu žiť, bolo to rozhodnutie z rozumu. Podľa odporkyne ona manželstvo uzatvárala z lásky. Z manželstva sa im dňa XX.XX.XXXX narodil syn Q. a dňa XX.XX.XXXX dcéra O..

Podľa navrhovateľa nezhody medzi nimi začali po narodení dcéry, najmä od júla 2011. Odporkyňa mala v t.č. veľa starostí, bola podráždená, z čoho vyplynuli hádky. V januári 2013 bol navrhovateľ po operácii a vtedy odporkyňa povedal, že domov nechodí s radosťou, odporkyňa kričala po deťoch, kvôli tomu sa hádali. Nedokáže sa preniesť ponad to, že mu odporkyňa povedala, že jej nepomáhal s maloletou O. tak ako s maloletým Q., že z toho bola podráždená. Podráždená bola aj kvôli štúdiu, kvôli dizertačnej práci, ale on a jeho rodina jej pomáhali aby dosiahla čo chcela, čo si naplánovala. To bol aj dôvod prečo podal návrh na rozvod.

Odporkyňa uviedla, že ich vzájomné city ochladli, voči navrhovateľovi stratila dôveru, čo je pre ňu vo vzťahu podstatné. Manželstvo považuje za rozvrátené. Navrhovateľovi nedôveruje, nevidí zmysel ďalšej budúcnosti ich vzťahu. Priznala, že problémy v ich vzťahu nespôsobil navrhovateľova priateľka, ale vo veľkej miere prispela k tomu, že to dopadlo tak ako to dopadlo. V januári 2014 sa z telefónneho účtu dozvedela o ich vzťahu, nakoľko navrhovateľ mal veľa SMS správ a hovorov. Keď sa ho na to spýtala povedal jej, že ju už neľúbi, že chce ukončiť ich manželstvo. Chcela ich vzťahy urovnať, s navrhovateľom sa o situácii rozprávala, chcela aby sa prestal stýkať s priateľkou, čo on neurobil. Toto priateľstvo neurobilo dobrotu v ich vzťahu, ale ani v rodine navrhovateľovej priateľky. V lete 2014 boli s navrhovateľom a deťmi na dovolenke a ona dúfala, že takto zachráni ich vzťah, avšak v septembri navrhovateľ podal návrh na rozvod. Navštívila psychologičku, ktorá jej jednoznačne povedala, že nemá význam zachraňovať vzťah ani kvôli deťom.

Od 01.01.2015 účastníci nežijú v spoločnej domácnosti, vtedy odporkyňa spolu s maloletou O. sa odsťahovala k svojim rodičom, maloletý Q. zostal s navrhovateľom. Odtedy účastníci spolu nehospodária, spolu deti nevychováajú. Naposledy sa intímne stýkali začiatkom roka 2014.

Účastníci majú v bezpodielovom spoluvlastníctve 3-izbový byt, jeho zariadenie a osobný automobil.

Navrhovateľ je čiastočným invalidným dôchodcom pre viacročnú anamnézu bolestí chrbtice v driekovo krížovej oblasti s vyžarovaním do pravej dolnej končatiny, 20.01.2012 sa podrobil operačnému riešeniu s ústupom pôvodnej bolesti pravej dolnej končatiny. Miera poklesu schopností vykonávať zárobkovú činnosť bola určená 45%. Podľa svojho vyjadrenia zdravotný stav dovoľuje mu starať sa o maloleté deti. Poberá invalidný dôchodok vo výške 191,60 Eur. Tiež poberá prídavky na obidve maloleté deti. Pracuje v REA-S s.r.o. s priemerným čistým mesačným zárobkom 734,80 Eur. Zakladateľskou listinou zo dňa 28.02.2011 založil obchodnú spoločnosť MEBI s.r.o. Jeho peňažný vklad vo výške 5.000,- Eur predstavuje základné imanie spoločnosti. Do 04.02.2015 bol jedným z dvoch spoločníkov tejto spoločnosti, od 05.02.2015 nie je spoločníkom tejto obchodnej spoločnosti. Je konateľom uvedenej obchodnej spoločnosti, na základe zmluvy zo dňa 05.02.2015 vykonáva funkciu konateľa spoločnosti MEBI s.r.o. bez nároku na odmenu. Podľa Daňového úradu Banská Bystrica, pobočka Brezno spoločnosť MEBI s.r.o. v roku 2014 dosiahla výnosy 18.030,14 Eur, náklady 15.126,24 Eur, základ dane 5.096,24 Eur; navrhovateľ za uvedený rok priznanie k dani z príjmu ako fyzická osoba nepodal. Jeho zdravotný stav vyžaduje zvýšenú starostlivosť, čo ho mesačne vyjde cca 100,- Eur. Medzi jeho ďalšie mesačné výdavky patrí do bytového spoločenstva 180,- Eur, inkaso 56,- Eur, za mobil 45,- Eur, za stravu

v práci cca 25,- Eur, poistenie maloletého Q. 20,- Eur, poistenie maloletej O. 20,02 Eur. Mesačne spláca spoločné úvery po 213,- Eur. Do práce ide buď vlastným autom alebo so susedom.

Odporkyňa od 01.01.2015 sa zamestnala v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom. Funkčný plat jej bol od 01.07.2015 zvýšený zo 499,00 Eur na 553,50 Eur mesačne. Jej priemerný čistý mesačný príjem predstavuje 353,16 Eur. Dňa 29.05.2015 jej bol prenajatý služobný 3-izbový byt v H. na Q. ulici XXX/XX. Medzi jej mesačné výdavky patrí úhrada za užívanie bytu a za služby s tým spojené 53,26 Eur, za obеды v práci mesačne zaplatí 6,- Eur. Za mobil dá mesačne cca 30,- Eur. Užíva auto, ktoré jej dali k dispozícii rodičia. Trpí alergiou, mesačne na lieky dá 20,- až 25,- Eur.

Maloletý Q. má 9 rokov. Nosí dioptrické okuliare. Tiež trpí alergiou, čo ho mesačne vyjde cca 20,- Eur. V šk.r. 2015/2016 navštevuje 4.ročník Základnej školy v Brezne, na MPČĽ. S jeho školou sú bežné výdavky. Maloletý do školy chodí peši, stravuje sa v školskej jedálni, kde sa mesačne platí cca 22,- Eur. Mimo školy sa maloletý venuje futbalu, je členom futbalového klubu Železiarní Podbrezová, kde sa ročne platí poplatok 10,- Eur + náklady na oblečenie a obutie, ako aj náklady na cestovanie ak ide hrať do iného miesta.

Maloletá O. má 4 roky. Trpí alergiou, náklady na ňu mesačne predstavujú cca 20,- Eur. Navštevuje Materskú škôlku v Ilave. S jej návštevou má odporkyňa výdavky na poplatok a stravu.

Podľa správy Základnej školy s materskou školou Košecké Podhradie zo dňa 14.05.2015 zabezpečenej odporkyňou súd zistil, že maloletá O. v t.č. navštevovala Materskú škôlku v Košeckom Podhradí a to od 12.01.2015. Materskú škôlku navštevovala pravidelne, veľmi rýchle sa začlenila do kolektívu detí a hneď sa stala obľúbenou kamarátkou, lebo je milá, vie sa prispôbiť pravidlám, rešpektuje deti, nie je konfliktná, otvorene komunikuje. Do materskej školy chodila vždy čisto upravená, slušne pozdravila, dbala na poriadok v triede a viedla k tomu aj ostatné deti, bola poriadkumilovná. Spolupráca s matkou bola na vysokej úrovni, matka sa denne zaujímalala o maloletú O., o jej výsledky, viedla ju k samostatnosti. S maloletou O. má veľmi dobrý vzťah. Zo správania maloletej O. podpísaná zástupkyňa odporúča starostlivosť u matky, nakoľko pozitívne vplýva na jej fyzický, psychický aj sociálny vývin, citovo je maloletá O. veľmi naviazaná na matku.

Zo správy Základnej školy s materskou školou MPČĽ Brezno zo dňa 28.08.2015 predloženej navrhovateľom súd zistil, že maloletý Q. sa stal žiakom tejto školy v septembri 2012. Učiteľka maloletého počas prvého a druhého ročníka nespozorovala žiadne problémy medzi rodičmi, zúčastňovali sa spoločne triednych akcií, na ktoré chodili aj s dcérou O.. Na rodičovské združenia chodila prevažne matka maloletého. Obidvaja rodičia spolupracovali s triednou učiteľkou a plnili si povinnosti rodičov zodpovedne. V priebehu tretieho ročníka sa správanie maloletého Q. menilo, viac vzdoroval, odmietal pracovať, bolo ho treba viac motivovať a usmerňovať k práci. Pri rôznych dohodoch, ktoré triedna učiteľka viedla s maloletým, tento sa jej zdôveril, že jeho rodičia na seba kričali a mama plakala (odohralo sa to za dverami, nie priamo pred ním). Očividne ho to znepokojovalo. Okolo novembra prišla za triednou učiteľkou matka maloletého a informovala, že sa budú s otcom maloletého rozvádzať. V januári prišiel za triednou učiteľkou otec maloletého a informoval ju o náhlom rozhodnutí matky maloletého (vzala maloletú O. a odišla zo spoločnej domácnosti pomerne ďaleko, chcela vziať aj Q., ale on sa rozhodol zostať s otcom). Otec maloletého triednu učiteľku poprosil, aby tolerovala Q. správanie - ak by reagoval na vyučovaní neprirodzene, prípadne ak by si zabudol doniesť niečo do školy. Chápala, že v Q. rodine nastali veľké zmeny a otec so synom potrebovali čas, aby si zvykli na nové okolnosti. Napriek novej situácii chodil maloletý Q. do školy vždy čistý, pekne upravený, mal vypracované všetky domáce úlohy, učil sa a pomôcky mu nechýbali. Otec maloletého sa pravidelne zúčastňoval triednych rodičovských združení, otvorene komunikoval s triednou učiteľkou, aby pochopila správanie Q. a rešpektoval názory a rady triednej učiteľky ohľadom Q. správania. Podľa triednej učiteľky rozhodnutie matky maloletého Q. odísť z Brezna spôsobilo v Q. citový zmätok, nakoľko na jednej strane má matku rád, ale na druhej strane sa na ňu hnevá (opustila ho, odišla ďaleko, býva v cudzom meste, kde on nikoho nepozná a nemá tam svoje pohodlie). Hnev sa prejavil napr. v tom, že sa odmietol zúčastniť besiedky ku dňu matiek, odmietol sa učiť báseň, darček pre mamu vyrobil po dlhšom presviedčaní. Bolo to logické, pretože vedel, že mama na besiedku nepríde. Matka maloletého sa tiež telefonicky s triednou učiteľkou asi 3 krát kontaktovala a pýtala sa na správanie a vyučovacie výsledky maloletého Q.. V škole v prírode v Repišti matka maloletého navštívila. Pred stretnutím bol maloletý Q. trochu nepokojný, s matkou sa zvítal. Nakoľko v priebehu troch rokov triedna učiteľka zažila s maloletým Q. mnoho rozhovorov, ktoré

začali riešením problémov správania a vyústili do pomenovania jeho trápenia, vie, že je veľmi citlivý chlapec, ale svoje bolesti skrýva za masku suveréna. Rozvod rodičov prežíva ťažko. Potrebuje mať zázemie, istotu a pochopenie, aby sa cítil komfortne. Triedna učiteľka si myslí, že toto momentálne nachádza u otca. Podľa nej určite potrebuje čas, aby pochopil aj konanie svojej matky.

Podľa § 1 ods. 2 Zák. č. 36/2005 Z.z o rodine (ďalej len Zákon o rodine), účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí.

Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti, a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel, a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods 2 Zákona o rodine, ak obidvaja rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 113 ods. 1 O.s.p. s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravy pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p., pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 144 veta prvá O.s.p., účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod, alebo o neplatnosť manželstva, alebo o určenie či tu manželstvo je alebo nie je.

Podľa § 148 ods. 1 O.s.p. štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil, pokiaľ u nich nie sú predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov.

Z vykonaného dokazovania súd zistil, že vzťahy medzi navrhovateľom a odporkyňou sú vážne narušené a trvalo rozvrátené, že ich manželstvo neplní svoj účel a nemožno od nich očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa navrhovateľa k rozvratu manželstva došlo preto, lebo odporkyňa začala na neho podráždene reagovať, hádali sa, doma sa cítil zle, stratil k nej akýkoľvek vzťah, spolužitie s ňou sa stalo pre neho neznesiteľným. V návrhu doručenom 30.09.2014 uviedol, že má priateľku, s ktorou plánuje spoločnú budúcnosť.

Podľa odporkyne k rozvratu manželstva došlo preto, lebo koncom roka 2011 mala množstvo povinností, bola vyčerpaná, nemala čas na relax čoho dôsledkom bola jej občasná podráždenosť, pričom navrhovateľovi začalo všetko na nej vadiť. V tom čase zistila, že navrhovateľ má známosť s inou ženou, stratila k nemu akúkoľvek dôveru. S navrhovateľom sa chce rozviesť z dôvodu straty dôvery, jeho nevery, rozdielných názorov na spoločný život a rozdielne životné hodnoty.

Za príčinu rozvratu manželstva účastníkov súd považuje rozdielnosť pováh, názorov a záujmov účastníkov a neveru zo strany navrhovateľa.

S konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode.

Navrhovateľ v návrhu doručenom 30.09.2014 navrhuje na čas po rozvode obidve maloleté deti zveriť do osobnej starostlivosti odporkyne, podaním doručeným 12.11.2014 navrhuje deti zveriť do striedavej osobnej starostlivosti v trvaní jedného týždňa, čo na pojednávaní 09.12.2014 rozšíril na 2-týždňový interval a nakoniec navrhol maloleté deti rozdeliť tak, aby maloletý Q. bol zverený do jeho osobnej starostlivosti a maloletá O. do osobnej starostlivosti odporkyne.

Odporkyňa sa od začiatku konania domáhala zverenia obidvoch maloletých detí do jej osobnej starostlivosti.

Súd po návrhu navrhovateľa na zverenie obidvoch detí do striedavej osobnej starostlivosti v 2-týždňových intervaloch na pojednávaní dňa 09.12.2014 pribral do konania znalkyňu z odboru psychológie, z odvetvia klinickej psychológie detí a klinickej psychológie dospelých PhDr. Štefaniu Stanislavovú. Zo znaleckého posudku vypracovaného touto znalkyňou súd zistil, že osobnosti rodičov maloletých detí majú mnoho spoločných vlastností a charakteristík, ktoré predstavujú dobrý potenciál pre

výchovu maloletých detí. Prínosom je, že sú jednotní v tom, že deti by mali byť spolu vychovávané, alebo aspoň mali možnosť čo najviac byť spolu. Vo vzťahu k deťom sa účastníci rozchádzali bez "varovných signálov". Až rozhodnutie odporkyne odísť zo spoločnej domácnosti postavilo maloleté deti, najmä maloletého Q. pred nepriemnú, jeho city mätúcu, zraňujúcu situáciu. Maloletý Q. je vo veku kedy je pre neho otec - navrhovateľ významná identifikačná postava, preto ľahšie, nekriticky začal solidarizovať s otcom. Maloletý Q. sa u otca cíti dobre.

Vzťahy medzi rodičmi a maloletými deťmi sú pozitívne. Obidvaja rodičia majú k svojim deťom kladný vzťah. V čase znaleckého vyšetrenia účastníci už nežili v spoločnej domácnosti. Dňom 01.01.2015 odporkyňa sa spolu s maloletou O. odsťahovala k svojim rodičom a našla si aj novú prácu.

Podľa znalkyne v tom čase navrhovateľ mal mimomanželský vzťah so ženou, ktorá nemá vyriešený rozchod so svojim manželom, ich vzťah znalkyňa označila za nestabilný, a teda ani výchovné prostredie u navrhovateľa nepovažovala za stabilné. Znalkyňa v závere písomného znaleckého posudku pripustila, že pokiaľ by mal navrhovateľ zabezpečené stabilné podmienky pre maloletého Q., bolo by možné uvažovať o zverení maloletého Q. do výchovy a starostlivosti navrhovateľa za predpokladu, že rodičia nebudú brániť tomu, aby kontakt medzi nimi a maloletými deťmi navzájom bol čo najširší.

Na pojednávaní dňa 30.04.2015 znalkyňa pripustila rozdelenie súrodencov, ak by bolo zabezpečené stretávanie sa detí. Zároveň uviedla, že pri vyšetrení sa nepreukázalo, že by rozdelenie súrodencov maloleté deti poznačilo viac ako rozchod ich rodičov. Radikálne rozhodnutie o zmene výchovného prostredia maloletého Q. by sa mohlo u neho prejaviť v psychickej rovine, teoreticky možno predpokladať výchovné problémy.

Zoberúc do úvahy skutočnosti uvedené v predchádzajúcom odseku, súd upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom tak, že maloletého Q. zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľovi a maloletú O. do osobnej starostlivosti odporkyne. Súd je toho názoru, že takáto úprava rodičovských práv a povinností k maloletým deťom je v prospech obidvoch maloletých detí za podmienky, že rodičia zabezpečia čo najširšie stretávanie sa maloletých detí navzájom raz u jedného, raz u druhého rodiča. Takéto stretávanie rodičia maloletým deťom sú schopní zabezpečiť, nakoľko už prakticky tak robia, pretože od januára 2015 do septembra 2015 sa maloleté deti stretli 17 krát, rodičia im počas leta vedeli zabezpečiť aj spoločné stretnutie raz u jedného, raz u druhého aj v trvaní viacerých dní.

Súd má za to, že od januára, kedy odporkyňa spolu s maloletou O. opustila spoločnú domácnosť a maloletého Q. ponechala s navrhovateľom, sa situácia na strane navrhovateľa ako-tak zastabilizovala. I keď navrhovateľ pred súdom striktnie trval na tom, že vo februári 2015 ukončil partnerský vzťah s J. U., že do budúcnosti budú iba kamaráti, v skutočnosti, čo potvrdil aj svedok - manžel J. U., sa naďalej intenzívne stretávajú, stretáva sa aj maloletý Q. s obidvoma dcérami J. U., dokonca navrhovateľ s maloletým Q., s maloletou O., s J. U. a obidvoma jej dcérami boli v lete 2015 na spoločnej dovolenke.

Maloletý Q. sa v súčasnosti v dôsledku vzniknutej situácie, jeho veku ale aj pohlavia identifikuje so svojim otcom, radikálne rozhodnutie, ktorým by nebol zverený do jeho osobnej starostlivosti, by mohlo u neho spustiť výchovné problémy. Je zrejmé, tak ako uviedla znalkyňa v znaleckom posudku, že maloletý Q. po odchode odporkyne nekriticky začal solidarizovať s otcom-navrhovateľom. Maloletý Q. potrebuje čas, aby sa vyrovnal s rozchodom svojich rodičov, aby dokázal pochopiť odchod svojej matky z bytu, z mesta, v ktorom dovtedy žili všetci spolu ako rodina.

Pri tomto svojom rozhodnutí súd vychádzal z konštatovania znalkyne, podľa ktorého rozdelenie maloletých detí ako súrodencov im neublíži viac ako rozchod ich rodičov.

Obidvaja rodičia majú vytvorené materiálne podmienky na starostlivosť o maloleté deti. Navrhovateľ býva v byte, ktorý je v bezpodielovom spoluvlastníctve účastníkov a odporkyňa sa od svojich rodičov presťahovala do 3-izbového bytu prenajatého od jej zamestnávateľa.

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby dieťaťa. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Vzhľadom na odôvodnené potreby maloletého Q. uvedené na strane 9, ako aj vzhľadom na pomery jeho rodičov uvedené na stranách 8 a 9 súd zaviazal odporkyňa prispievať na výživu maloletého Q. výživným vo výške 40,- Eur mesačne.

Na základe zistených odôvodnených potrieb maloletej O. uvedených na strane 9 ako aj pomerov jej rodičov uvedených na stranách 8 a 9 súd zaviazal navrhovateľa prispievať na výživu maloletej O. 200,- Eur mesačne.

Pri posudzovaní schopností a možností účastníkov prispievať na výživu svojich detí súd vzal do úvahy, že obidvaja majú vyživovaciu povinnosť len k týmto deťom pochádzajúcim z ich manželstva. Obidvaja majú v bezpodielovom spoluvlastníctve 3-izbový byt, v ktorom zostal bývať navrhovateľ a tiež majú osobný automobil.

Pri posudzovaní schopností a možností navrhovateľa súd vychádzal z toho, že jeho pravidelný mesačný príjem predstavuje invalidný dôchodok vo výške 191,60 Eur, jeho priemerný čistý mesačný zárobok je 734,80 Eur, založil obchodnú spoločnosť MEBI s.r.o., do tejto spoločnosti vložil peňažný vklad 5.000,- Eur. V priebehu tohto konania prestal byť jedným z dvoch spoločníkov tejto spoločnosti, na základe zmluvy zo dňa 05.02.2015 je konateľom uvedenej spoločnosti bez nároku na odmenu, pričom ide o obchodnú spoločnosť, ktorá v predchádzajúcom roku 2014 dosiahla výnosy 18.030,14 Eur, teda bez dôležitého dôvodu vzdal sa majetkového prospech z tejto obchodnej spoločnosti.

Pri posudzovaní možností a schopností odporkyne súd vychádzal z toho, že jej príjem predstavuje len mesačný plat, ktorý je v priemernej výške v čistom 353,16 Eur.

Navrhovateľ navrhol výživné neurčiť, odporkyňa sa pre maloletú O. domáhala výživného 130,- Eur mesačne. Vzhľadom na ustanovenie § 153 ods. 2 O.s.p. súd môže prekročiť návrhy účastníkov prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú v konaniach týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti. Vzhľadom na uvedené ustanovenie súd určil výživné na maloletú O. nad protinávrh jej matky - odporkyne.

Súd styk maloletých detí s rodičmi ponechal na dohodu účastníkov. Znalkyňa v priebehu psychologického vyšetrenia účastníkov zistila, že navrhovateľ aj odporkyňa sú jednotní v tom, že deti by mali byť spolu vychovávané, alebo aspoň mali možnosť čo najviac byť spolu. Už v praxi účastníci preukázali, že sú schopní dohodnúť sa a realizovať styk detí navzájom a ich pobyt raz u jedného raz u druhého rodiča. Od januára 2015, od kedy odporkyňa spolu s maloletou O. opustila spoločnú domácnosť, do septembra sa deti spolu stretli 17 krát, cez leto aj na viacej dní. Z tohto dôvodu súd styk neupravoval, ponechal ho na dohodu účastníkov. V prípade, že sa v budúcnosti vyskytnú problémy, kedykoľvek a ktorýkoľvek rodič môže podať samostatný návrh na úpravu styku.

Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ sa domáhal zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti, súd za účelom posúdenia vhodnosti takejto starostlivosti o maloleté deti ustanovil do konania znalkyňu z odboru psychológie, z odvetvia klinickej psychológie detí a klinickej psychológie dospelých. Za psychologické vyšetrenie a vypracovanie písomného znaleckého posudku súd uznesením č.k. 8P/178/2014-97 zo dňa 25.03.2015, právoplatným 28.04.2015 priznal PhDr. Štefánii Stanislavovej odmenu a náhradu výdavkov vo výške 410,- Eur, pričom 150,- Eur bolo vyplatených z preddavku zloženého navrhovateľom vo výške 150,- Eur a 260,- Eur z rozpočtových prostriedkov súdu. Za úkony znalkyne na pojednávaní dňa 30.04.2015 súd uznesením č.k. 8P/178/2014-119 zo dňa 05.05.2015, právoplatným 03.06.2015 priznal 51,28 Eur; táto suma bola znalkyni vyplatená z rozpočtových prostriedkov súdu. S týmto konaním mal štát výdavky spolu vo výške 311,28 Eur. Vzhľadom k tomu, že uvedený znalecký dôkaz bol vykonaný na zistenie vhodnosti takej formy osobnej výchovy, ktorej sa domáhal navrhovateľ a tiež vzhľadom k tomu, že je majetný a má príjem - teda nie sú u neho predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, súd mu uložil povinnosť nahradiť štátu sumu 311,28 Eur. Vzhľadom na pomery zistené na strane navrhovateľa súd mu uložil povinnosť tieto trovy nahradiť do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

O tom, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov, ktoré mu s konaním vznikli, súd rozhodol v súlade s ustanovením § 144 veta prvá O.s.p. , podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania o rozvod alebo o neplatnosť manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, alebo že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie.

Manžel, ktorý prijal priezvisko druhého manžela môže do 3 mesiacov od právoplatnosti výroku o rozvode manželstva oznámiť orgánu poverenému viesť matriku, u ktorého je manželstvo zapísané, že prijíma opäť svoje predchádzajúce priezvisko.